

نام درس: سونوگرافی در مامایی و زنان	رشته و مقطع تحصیلی: مامایی - دوره کارشناسی	مدت دوره: یک ترم تحصیلی	محل برگزاری: مدرسین: گروه مامایی
پیش‌نیاز:	بارداری و زایمان، بیماریهای زنان، رادیولوژی و سونوگرافی در مامایی و زنان (تئوری)		
هدف کلی:	ارتقاء سطح دانش، بینش و مهارت دانشجویان در تشخیص های سونوگرافی در مامایی، کمک به انتخاب اولویت ها و مراقبت ها و در نهایت کاهش میزان مرگ و میر جنین و ارتقاء سلامت مادر		

ردیف	اهداف رفتاری	عرصه یادگیر	روش آموزش	حیطه یادگیری	فعالیت های یادگیری	روش ارزشیابی
۱	دانشجو قادر باشد: با برقراری ارتباط صحیح و مؤثر با بیمار نگرانی و اضطراب او را کاهش دهد	بالین (بخش رادیولوژی - سونوگرافی)	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده	عاطفی (رعایت حقوق انسانی و اخلاقی بیمار)	با بیمار ارتباط برقرار کند و به سؤالات و نگرانی های وی پاسخ دهد در برابر سلامت مادر و جنین (پیشگیری از مرگ و میر و معلولیت ها) خود را مسئول بداند	چک لیست فعالیت های یادگیری و مشاهده مستقیم (عملکرد)
۲	ساختار رحم و تخمدان ها را تشخیص دهد	بالین "	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	شناختی ، مهارتی	با آناتومی احشاء داخل لگنی آشنا باشد تصویر سونوگرافی رحم طبیعی (گلابی شکل) تشخیص دهد تصویر سونوگرافی بیضی شکل با اکوژنیسیته کمتر تخمدان ها نسبت به ساختارهای اطراف، تشخیص دهد	"

"	با تصاویر سونوگرافی رحم (Unicornuate) یک شاخ و دو (Biocornuate) شاخ آشنا باشد	شناختی ، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	ناهنجاریهای رحم و تخمدان ها را تشخیص دهد	۳
"	با اندازه گیری ابعاد جسم رحم (طول و عرض طول ، رحم) ، سرویکس و محور طولی تخمدان ها آشنا باشد کیست های عملکردی (فونکسیونل) و توده های جامد تخمدان را تشخیص دهد	شناختی ، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	ناهنجاریهای رحم و تخمدان ها را تشخیص دهد	۳
"	مایع آزاد داخل صفاقی بدون اکویا اکوژن (وجود خون) در فورنیکس خلفی تشخیص دهد	شناختی ، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	وجود مایع آزاد در کولدوساک را تشخیص دهد	۴
"	ساک حاملگی حقیقی را از ساک کاذب حاملگی نابجا افتراق دهد دلیل قطعی وجود ساک حاملگی (کیسه زده یا قطب جنینی) تشخیص دهد	شناختی ، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	قادر به تأیید حاملگی داخل رحمی باشد	۵
"	قابلیت حیات جنین را در سه ماهه اول، دوم و سوم حاملگی تشخیص دهد تعداد ضربانات قلب جنین و منظم بودن آن گزارش شود	شناختی ، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	قادر به تأیید قابلیت حیات جنین باشد	۶
	سن حاملگی با	شناختی	اجرای	بالین	سن حاملگی و	۷

"	اندازه گیری طول فرق سری - دنبالچه ای CRL، قطر بین دو آهیانه (BPD) و طول استخوان فمور تعیین شود چند قلوئی با دیدن چند امبریو گزارش شود	، مهارتی	کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	"	تعداد جنین را تعیین نماید	
"	ارزیابی اندازه مایع لنفاتیکی زیر پوست پشت گردن (ترانس لوسنس پس گردنی) فقدان مغز و جمجمه (آننسفالی) منظره غیر طبیعی حفره قلب، نقایص دیواره شکم (آمفالوسل، گاستروشیزی) فقدان کلیه ها، انسداد مجرای ادراری،.....	شناختی، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	دانشجو قادر باشد با شک به ناهنجاریهای جنینی مادر را ارجاع دهد	۸

"	محل قرار گیری جفت (قدامی (فوندال)، خلفی و سر راهی) (مثانه خالی تعیین شود ارزیابی اندازه جفت (جفت های کوچک همراه با تأخیر رشد داخل رحمی، جفت های بزرگ همراه با عفونت، کم خونی، تریپولونیدی، نقاط روشن و نامنظم (نشانگر کلسیفیکاسیون) جفت سر راهی و	شناختی، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	موقعیت دقیق جفت را تشخیص دهد	۹
---	---	----------------	--	---------	------------------------------	---

	جدا شدن زودرس جفت را تشخیص دهد					
"		شناختی، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	وضعیت قرار گرفتن و نمایش جنین تشخیص دهد	۱۰
"	حجم مایع آمنیون بر اساس اندازه گیری مجموع بزرگترین حوضچه های مایع آمنیون در هر ربع رحم (AFI) یا بزرگترین حوضچه منفرد (MVP) برآورد شود حجم غیر طبیعی مایع آمنیون الیگوهیدرآمنیو س، پلی هیدرآمنیوس را تشخیص دهد	شناختی، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	حجم مایع آمنیون را به طور صحیح برآورد نماید	۱۱
"	بررسی وضعیت رشد جنین بر اساس سن حاملگی، محیط دور شکم (AC)، طول فمور (FL) ارزیابی شود	شناختی، مهارتی	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	بالین "	تأخیر رشد داخل رحمی را تشخیص دهد	۱۲

۱۳	مرگ احتمالی جنین را تشخیص دهد	بالین "	اجرای کار با نظارت خودآموزی هدایت شده بحث گروهی تحلیل مورد	شناختی، مهارتی	- عدم وجود فعالیت قلب - کلاپس سر جنین رویهم قرار گرفتن استخوانهای سر جنین (over Lapping)
۱۴	در ماموگرافی تغییرات خوش خیم و بدخیم پستان را تشخیص دهد	بالین "	مشاهده بحث گروهی تحلیل مورد	شناختی، مهارتی	تغییرات خوش خیم بافت پستانی (ماکرو کلسیفیکاسیون) و بدخیم پستانی (میکروکلسیفید کاسیون) را تشخیص دهد
۱۵	با نحوه انجام و چگونگی آسپیراسیون سوزنی بافت پستان آشنا باشد	بالین "	مشاهده بحث گروهی تحلیل مورد	شناختی،	با وسایل انجام نمونه گیری آشنا باشد نحوه انجام نمونه برداری را مورد توجه قرار دهد بسه سؤالات بیمار در زمینه آزمایش به طور صحیح پاسخ دهد مراقبت از ناحیه نمونه برداری شده را بسه بیمار آموزش دهد

منابع :

- سونوگرافی مامایی
- سونوگرافی در بیماریهای زنان
- کاربرد سونوگرافی در مامایی

- sonography in Obstetrics & Gynecology. seventh edition (principles, practice)